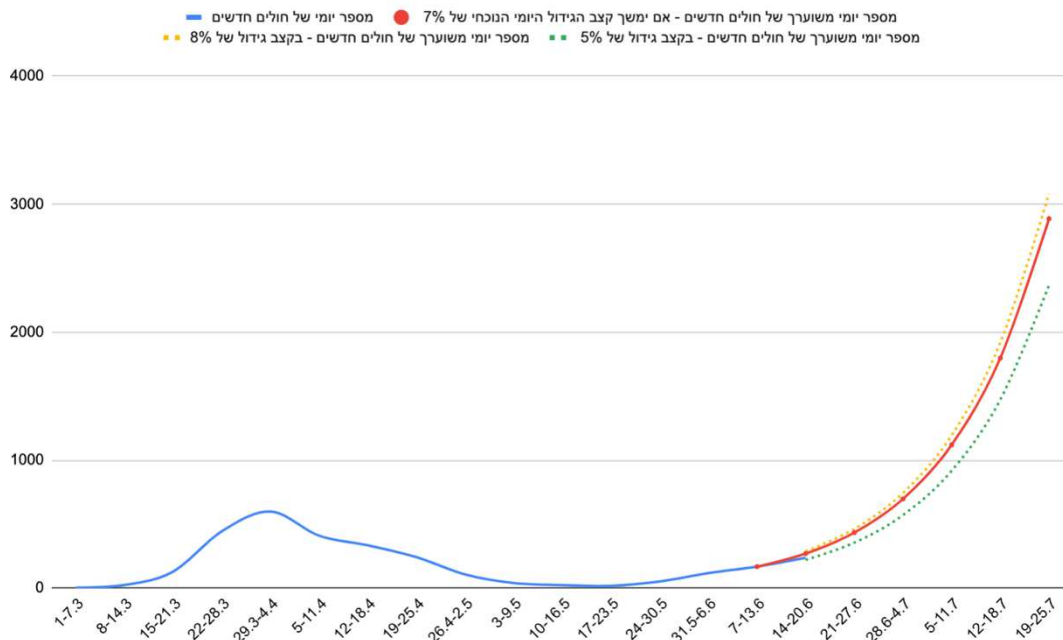

מרכז המידע והידע הלאומי למערכה בקורונה
מסמך מספר 127

ישראל נכנסת בימים אלה ל"גל שני", המחייב נקיטת צעדים נחוצים ומידיים לצמצום השלכותיו

- מדינת ישראל נכנסת בימים אלו ל**גל שני** של תחלואת קורונה השונה במאפייניו מהגל הראשון אך **לא פחות בחומרתו**.
- במהלך השבועות האחרונים עולה מספר הנדבקים החדשים בישראל בקורונה באופן עקבי. בשבוע של ה-21-15 במאי מספר הנדבקים הממוצע שנתגלו מדי יום עמד על 16 נדבקים חדשים, וכיום, כעבור ארבעה שבועות, אנו עומדים על **ממוצע יומי של כ-200 נדבקים חדשים (כ-300 ביומיים האחרונים)**.
- **אם לא ינקטו פעולות כלשהן** וקצב הגידול הנוכחי לא יקטן משמעותית (יישאר בטווח של 4% עד 8% ליום), אזי **בעוד כחודש מספר הנדבקים החדשים היומי יעמוד על מעל 1,000 ומספר הנפטרים הכולל יגיע למאות רבות**.

- **מצב עניינים זה עלול להוביל להחלטות משקיות קשות מאוד, עד כדי בחינת חידוש סגר כולל. להערכתנו, ניתן יהיה להימנע מהן על ידי צעדים מתונים כמפורט בהמשך, אך זאת רק אם יבוצעו בימים הקרובים.**

שיקולים בבחינת חומרת המצב

- הנתונים המתוארים לעיל עולים בקנה אחד עם העלייה במספר החולים הקשים: רק בשבוע האחרון (19-12 ביוני) ישנם מעל **20 חולים חדשים במצב קשה**, בעוד שאך לפני חודש כמעט שלא היו חולים קשים חדשים כלל.
- בנוסף, בעוד שלפני מספר שבועות נראה היה שהנדבקים מרוכזים במגזרים מסוימים (תלמידי בית ספר, חסרי מעמד), כיום **התחלואה התפשטה למגזרים רבים נוספים ולעשרות רבות של ישובים בארץ**.
- חשוב לציין, כי מדיניות הבדיקות השתנתה וכיום נבדקים ביותר מקרים גם חסרי סימפטומים במועד הבדיקה (חלקם כמובן פיתחו סימפטומים מאוחר יותר): בעוד שבחודשים מרץ-אפריל כרבע מהנדבקים היו חסרי סימפטומים במועד הבדיקה, כיום מדובר על כמחצית מהנדבקים. כלומר, שינוי מדיניות הבדיקות חושף אמנם יותר מקרי הדבקה מבעבר, **אולם עובדה זו לבדה אינה מסבירה את העלייה המשמעותית בהיקף התחלואה**.

באילו מובנים מצבנו טוב יותר מאשר ב"גל הראשון"?

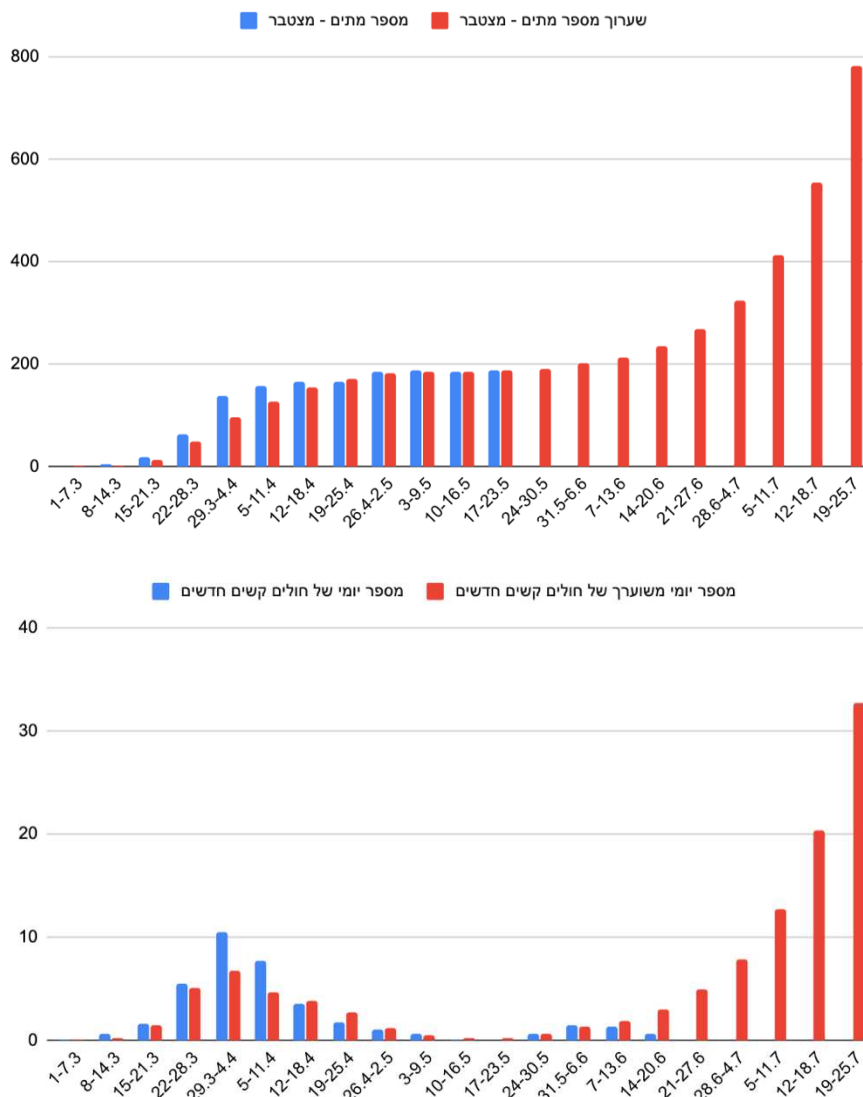
- ביחס לגל התחלואה הקודם, **מערכת הבריאות ערוכה יותר** בהיבטי ידע, פרוטוקולי טיפול וטיפולים תרופתיים. כל אלה יסייעו להבנתנו בהנמכת היקף התמותה בעקבות המחלה.
- משתנה חשוב נוסף הוא **גילאי הנדבקים**, שמשפיע ישירות על שיעור החולים במצב קשה מקרבם: בעוד שבחודשים מרץ ואפריל כ-13% מהחולים היו מעל גיל 65, בחודשים מאי ויוני **אחוז החולים מעל גיל 65 ירד ל- 8.7%**.

באילו מובנים מצבנו הורע ביחס ל"גל הראשון"?

- בגל התחלואה הקודם חלק משמעותי מהחולים החדשים **נבע מחזרת ישראלים מחו"ל**. אוכלוסייה זו, של השבים מחו"ל, הייתה במידה רבה **נוחה יותר לזיהוי ולהכלה**, מרגע שהוחלט על שליחת כל השבים מחו"ל לבידוד (גם אם לא בהצלחה מלאה). בגל התחלואה הנוכחי, מקור התחלואה הוא אך ורק **בתוך הקהילה**, ומשכך, **קשה יותר להשתלט עליו** ולדכא את ההתפשטות.
- למול העלייה המדאיגה בתחלואה כמתואר לעיל, הן ההתנהגות הציבורית (אי-עטית מסכות ושמירה על ריחוק חברתי) והן ההקלות המתבצעות, צפויים להמשיך ולהאיץ את העלייה במספר הנדבקים.

מה צפוי שיקרה בשבועות הקרובים אם לא ינקטו צעדים?

- ההבדל המרכזי בין הגל הנוכחי לבין הגל הראשון, הוא שבראשון הוטלו הגבלות הולכות ומחמירות החל מאמצע חודש מרץ אשר בסופו של דבר הובילו לירידה במספר הנדבקים. כעת, מאז אמצע אפריל, **ההקלות ההולכות ומתרחבות, עלולות לא רק להוביל להמשך העלייה אלא אף להאצתה.**
- להערכתנו, בהנחה שלא ינקטו פעולות כלשהן, ועל בסיס ההנחות המחקריות (הלא מחמירות) המנויות מטה, הרי שבתוך כחודש **מספר הנפטרים הכולל יגיע למאות רבות.**

ראו שיטת החישוב של מספר המתים והחולים החדשים היומיים בנספח א'

- מצב עניינים זה עלול להוביל לשקילת החלטות משקיות קשות מאוד, עד כדי סגר, שניתן להימנע מהן על ידי ביצוע צעדים מתונים יותר בימים הקרובים.

המלצות למדיניות

- לאור זאת, אנו ממליצים, בראש ובראשונה:
  - לשקול מחדש את ההקלות עליהן הוחלט בימים האחרונים, הן מבחינת השלכותיהן על התחלואה והן מבחינת המסר שהן משדרות לציבור.
  - להרחיב משמעותית את ההסברה ברמה הלאומית והמקומית (שכן עולה החשש שחומרת המצב אינה ברורה דיה לציבור), לרבות מיקוד מאמצי הסברה ייעודיים למגזרים השונים. בראייתנו, **דוגמא אישית בקרב מנהיגים ובכירים במשק ובכלל המערכת הציבורית** (עטיית מסיכות, ריחוק) תהווה גורם משמעותי בתמיכה במאמצי ההסברה.
  - להרחיב את האכיפה, ואת סמכויות האכיפה של הרשויות המקומיות במרחב הציבורי.
  - לגבש מנגנון יעיל לאכיפת הבידוד, לאור פער מסתמן בהיבט זה.
  - לממש באופן מואץ את מנגנוני קטיעת שרשראות ההדבקה שהוקמו לאחרונה, ולהרחיב במהירות את כוח האדם המוקצה לחקירות האפידמיולוגיות, כך שיוכל לעמוד בקצבי התחלואה הגדלים במהירות.
  - לממש מנגנון יעיל לפינוי מבודדים וחולים למלונות.
- להבנתנו, ללא ביצוע מהיר והחלטי של צעדים אלה, אשר עלותם המשקית מצומצמות באופן יחסי, מדינת ישראל עלולה בעוד כחודש להידרש להחלטות כלכליות וחברתיות כואבות בהרבה.

ההנחות המחקריות העומדות בבסיס המודל:

1. קצב הגידול ישמר ולא יעלה (למרות הרחבת ההקלות).
2. התפלגות גילאי הנדבקים תישמר (למרות שבהדרגה התחלואה זולגת מבתי הספר לשאר האוכלוסייה).
3. שיעור הנפטרים והחולים במצב קשה ביחס למספר הנדבקים הידועים בכל קבוצת גיל יהיה דומה לגל הראשון בישראל (ראו פירוט שיטת החישוב מטה). זוהי הנחה מקלה, מכיוון שהמשך עלייה במספר החולים במצב קשה עשוי להביא בשלב מסוים לעומס קשה על מערכות הבריאות, אשר יביא גם לעלייה בתמותה.
4. שיערוך מספר החולים שיגיעו למצב קשה או למוות בכל תאריך חושב מתוך אלה שאומתו באותו שבוע (גם אם ההידדרות תתרחש מאוחר יותר).

פירוט שיטת החישוב של חולים במצב קשה ונפטרים:

1. **מספר המתים** חושב לפי: המספר המשוערך של החולים * אחוז החולים בני ה-65 ומעלה (כפי שהיתה בחודש האחרון) * אחוז התמותה בגילאים אלו (כפי שהיה בגל הראשון) + המספר המשוערך של החולים * אחוז החולים בני ה-65 ומטה (כפי שהיתה בחודש האחרון) * אחוז התמותה בגילאים אלו (כפי שהיה בגל הראשון).
2. **מספר החולים קשה** חושב לפי: המספר המשוערך של החולים * אחוז החולים בני ה-65 ומעלה (כפי שהיתה בחודש האחרון) * אחוז החולים קשה שלא ימותו בגילאים אלו (כפי שהיה בגל הראשון) + המספר המשוערך של החולים * אחוז החולים בני ה-65 ומטה (כפי שהיתה בחודש האחרון) * אחוז החולים קשה שלא ימותו בגילאים אלו (כפי שהיה בגל הראשון).